

Soluția va fi unică deoarece dacă presupunem Că $x_1 < x_2$ sunt soluții, avem $0 = f_a(x_1) + x_1 = f_a(x_2) + x_2$, deci $0 \leq f_a(x_2) - f_a(x_1) = x_1 - x_2 < 0$, absurd.

Așadar, soluția unică x_a determină, în mod unic funcția g , cu $g(a) = x + a$.

CLASA A XII-A

Subiectul 1. Notăm $f(1) = a$, $f(i) = b$. Cum $f(z + w) = f(z) + f(w)$, rezultă că pentru orice numere raționale x, y ,

$$f(x) = ax, \quad f(iy) = by$$

și de aici

$$f(x + iy) = f(x) + f(iy) = ax + by, \quad \forall x, y \in \mathbb{Q}.$$

Fie acum $z = x + iy$, cu $x, y \in \mathbb{R}$. Dacă $(x_n)_{n \geq 1}, (y_n)_{n \geq 1} \subset \mathbb{Q}$ sunt șiruri convergente la x , respectiv y , atunci

$$\begin{aligned} |f(x + iy) - f(x_n + iy_n)| &= |f[(x - x_n) + i(y - y_n)]| \\ &\leq \lambda \cdot |(x - x_n) + i(y - y_n)| = \lambda \sqrt{(x - x_n)^2 + (y - y_n)^2}, \end{aligned}$$

deci $\lim_{n \rightarrow \infty} |f(x + iy) - f(x_n + iy_n)| = 0$.

Cum $|f(x + iy) - ax - by| \leq |f(x + iy) - f(x_n + iy_n)| + |a||x - x_n| + |b||y - y_n|$, pentru orice $n \geq 1$, rezultă că

$$f(x + iy) = ax + by \quad \text{pentru orice } x, y \in \mathbb{R}.$$

Dacă $z = x + iy$, atunci

$$f(z) = a \cdot \frac{z + \bar{z}}{2} + b \cdot \frac{z - \bar{z}}{2i} = \left(\frac{a}{2} + \frac{b}{2i}\right)z + \left(\frac{a}{2} - \frac{b}{2i}\right)\bar{z}$$

Subiectul 2. (a) Fie $h \in H \setminus \{e\}$. Există $h_1 \in H$ astfel încât $xhx^{-1} = yh_1y^{-1}$, deci $h = x^{-1}yh_1(x^{-1}y)^{-1} \in H \cap H^{x^{-1}y}$. Din ipoteză rezultă că $x^{-1}y \in H$.

Invers, dacă $h \in H$, atunci $yh_1y^{-1} = x((x^{-1}y)h(x^{-1}y)^{-1})x^{-1} \in H^x$, deci $H^y \subseteq H^x$. Cum $y^{-1}x = (x^{-1}y)^{-1} \in H$, în mod analog rezultă că $H^x \subseteq H^y$.

(b) Fie $x, y \in G$ cu $H^x \neq H^y$ și $z = xhx^{-1} = yh'y^{-1} \in H^x \cap H^y$. Cum $x^{-1}y \in G \setminus H$, rezultă că $h = x^{-1}yh'(x^{-1}y)^{-1} \in H \cap H^{x^{-1}y} = \{e\}$, deci $z = e$. Deci $H^x \cap H^y = \{e\}$.

Fie $\mathcal{H} = \{H^x \mid x \in G\}$ și funcția $f : G \rightarrow \mathcal{H}$, $f(x) = H^x$. Cum $f(x) = f(y)$ dacă și numai dacă $H^x = H^y$, dacă și numai dacă $x^{-1}y \in H$, dacă și numai dacă $y \in xH = \{xh \mid h \in H\}$, rezultă că elementele lui G au, n câte n , aceeași imagine prin f , deci $\mathcal{H}$ are $k = m/n$ elemente.

Dacă $x_1, x_2, \dots, x_k$ sunt elemente ale lui G astfel încât

$$\mathcal{H} = \{H^{x_1}, H^{x_2}, \dots, H^{x_k}\},$$

atunci, cum $H^{x_i} \cap H^{x_j} = \{e\}$ pentru $i \neq j$, rezultă că

$$\left| \bigcup_{x \in G} H^x \right| = \left| \bigcup_{i=1}^k H^{x_i} \right| = k(n-1) + 1 = m - \frac{m}{n} + 1.$$

Remarcă: Grupul S_3 al permutărilor de ordin 3 și subgrupul generat de transpoziția (12) satisfac condițiile din enunțul problemei.

Subiectul 3. Definim funcția $g : (0, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ prin

$$g(x) = \frac{1}{\sqrt{x}} \int_0^x \sqrt{f(t)} dt.$$

Aplicând inegalitatea lui Cauchy, rezultă

$$g(x) \leq \frac{\left(\int_0^x f(t) dt \right)^{1/2} \sqrt{x}}{\sqrt{x}},$$

de unde rezultă că g este mărginită. Folosind din nou inegalitatea Cauchy, putem scrie

$$g(2x) = \frac{1}{\sqrt{2}} g(x) + \frac{\int_x^{2x} \sqrt{f(t)} dt}{\sqrt{2x}} \leq \frac{1}{\sqrt{2}} g(x) + \frac{\left(\int_x^{2x} f(t) dt \right)^{1/2} \sqrt{x}}{\sqrt{2x}}.$$

Cum din ipoteză rezultă imediat $\lim_{x \rightarrow \infty} \int_x^{2x} f(t) dt = 0$, trecând la limite superioare, avem

$$\limsup_{x \rightarrow \infty} g(x) = \limsup_{x \rightarrow \infty} g(2x) \leq \frac{1}{\sqrt{2}} \limsup_{x \rightarrow \infty} g(x)$$

de unde

$$\limsup_{x \rightarrow \infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = 0.$$

Variantă: Fie $l = \lim_{x \rightarrow \infty} \int_0^x f(t) dt$. Pentru orice $\varepsilon > 0$, există $\delta_\varepsilon > 0$, astfel încât $\left| \int_0^x f(t) dt - l \right| < \frac{\varepsilon^2}{8}$, pentru orice $x \geq \delta_\varepsilon$. Atunci, pentru un astfel de x , avem, conform inegalității Cauchy–Buniakowski–Schwarz, că

$$\begin{aligned} \left(\int_{\delta_\varepsilon}^x \sqrt{f(t)} dt \right)^2 &\leq \left(\int_{\delta_\varepsilon}^x f(t) dt \right) \left(\int_{\delta_\varepsilon}^x 1 dt \right) = (x - \delta_\varepsilon) \int_{\delta_\varepsilon}^x f(t) dt \\ &\leq x \left(\left(\int_0^x f(t) dt - l \right) + \left(l - \int_0^{\delta_\varepsilon} f(t) dt \right) \right) \leq x \left(\frac{\varepsilon^2}{8} + \frac{\varepsilon^2}{8} \right) = x \frac{\varepsilon^2}{4}. \end{aligned}$$

Prin urmare, pentru $x \geq \delta_\varepsilon$, avem

$$0 \leq \frac{1}{\sqrt{x}} \int_{\delta_\varepsilon}^x \sqrt{f(t)} dt \leq \frac{\varepsilon}{2} \quad (1)$$

Pe de altă parte, deoarece $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{x}} \int_0^{\delta_\varepsilon} \sqrt{f(t)} dt = 0$, există $\delta'_\varepsilon > 0$, astfel încât, pentru orice $x \geq \delta'_\varepsilon$, avem

$$0 \leq \frac{1}{\sqrt{x}} \int_0^{\delta_\varepsilon} \sqrt{f(t)} dt \leq \frac{\varepsilon}{2} \quad (2)$$

Din (1) și (2), prin adunare, obținem că, pentru orice $x \geq \max(\delta_\varepsilon, \delta'_\varepsilon)$, avem

$$0 \leq \frac{\int_0^x \sqrt{f(t)} dt}{\sqrt{x}} < \varepsilon,$$

adică concluzia.

Subiectul 4. Demonstrăm că (a) implică (b). Deoarece A este corp, rezultă că $x^{2^n+1} = x$ pentru orice $x \in A$, deci $2^n + 1 \in M$. Dacă $t \in M$ atunci polinomul $f = X^t - X \in A[X]$ are $2^n + 1$ rădăcini în A , deci $t \geq 2^n + 1$, de unde rezultă că $\min M = 2^n + 1$.

Demonstrăm că (b) implică (a). Presupunem că A nu este corp. Dacă $a \in U(A)$ atunci $a^{2^n} = 1$. Fie s ordinul lui a în $U(A)$; rezultă că $s = 2^k$ cu $k \leq n$. Pentru $k = n$ rezultă că A este corp, fals, deci $k \leq n - 1$. Rezultă că $a^{2^{n-1}} = 1$ deci $x^{2^{n-1}+1} = x$ pentru orice $x \in U(A)$.

Fie $b \in A^* \setminus U(A)$. Dacă există $p \in \mathbb{N}^*$ cu $b^p \neq 0$ și $b^{p+1} = 0$ atunci pentru $c = b^p$ avem $c^2 = 0$, deci $c = c^{2^n+1} = 0$, fals.

Rezultă că $b, b^2, \dots, b^{2^n} \in A \setminus \{0, 1\}$, deci există $1 \leq i < j \leq 2^n$ cu $b^i = b^j$, echivalent cu $b^i(b^{j-i} - 1) = 0$. Obținem $b(b^{j-i} - 1) = b^{2^n+1-i} \cdot b^i(b^{j-i} - 1) = 0$.

Dacă $j - i \geq 2^{n-1}$ atunci $b^j = b^{2^n+1+i-1} = b^{2^n+i}$, deci $b^j(b^{2^n-(j-i)} - 1) = 0$, de unde $b(b^{2^n-(j-i)} - 1) = 0$. Cum $2^n - (j - i) \leq 2^{n-1}$, putem presupune că există $1 \leq m \leq 2^{n-1}$ cu $b(b^m - 1) = 0$. Deoarece polinomul $X^{2^{n-1}} + 1$ este ireductibil în $\mathbb{Q}[X]$ și $m \leq 2^{n-1}$ rezultă că $(X^m - 1, X^{2^{n-1}} + 1) = 1$ în $\mathbb{Q}[X]$, deci există $u, v \in \mathbb{Z}[X]$ cu

$$(X^m - 1)u + (X^{2^{n-1}} + 1)v = 2,$$

deci $(b^m - 1)u(b) + (b^{2^{n-1}} + 1)v(b) = 2$. Prin amplificarea cu $b(b^{2^{n-1}} - 1)$ rezultă că $2b(b^{2^{n-1}} - 1) = 0$. Cum caracteristica inelului este impară, obținem că $2 \in U(A)$, deci $x^{2^{n-1}+1} = x$, pentru orice $x \in A^* \setminus U(A)$.

Obținem că $x^{2^{n-1}+1} = x$ pentru orice $x \in A$, deci $2^{n-1} + 1 \in M$. Cum $2 \leq 2^{n-1} + 1 < 2^n + 1$, se contrazice minimalitatea lui $2^n + 1$.